

Datum och tid	2018-04-18, kl.19.00-21.00
Plats	Starrkärrs bygdegård, Starrkärr
Presidium	Seppo Tallheden, ordförande Sune Rydén, 1:e vice ordförande Thor Eliasson, 2:e vice ordförande
Sekreterare	Karin Källström
Inbjudna	Ann-Sofie Borg, hemtjänstchef Per Persson, bredbandssamordnare Anders Kiani Janson, teknisk chef, samhällsbyggnad
Antal övriga Mötesdeltagare	Ca 30 personer.

Ortsutvecklingsmöte i Starrkärr/Kilanda

Inledande presentation

Presidiets ordförande Seppo Tallheden hälsade alla välkomna till dagens ortsutvecklingsmöte och presenterade presidiet och dagens deltagare.

Föregående mötesprotokoll

Föregående protokoll går igenom. Protokollet finns att läsa på Ale kommuns hemsida.

Fiber på landsbygden, utvecklingsmöjligheter. Frågor till Relacom som är fiberprojektör i området, frågor besvaras senare. Bredbandssamordnare Per Persson, IT-avdelningen

Ale kommun har de senaste åren satsat på att bygga ut fiber till alla företag/hushåll. För några år sen pratade man med arrangörer och valet blev IP Only. Det bildades två stora fiberföreningar, Skepplanda och Starrkärr. I Skepplanda gjorde man det själv, Starrkärr tog hjälp av en marknadsaktör, Sitius, som ligger under Telia. Fiber är en del av den digitala infrastrukturen. För att kunna nås måste vi ha ”motorväg” hela vägen fram.

För att det ska vara möjlighet att bygga fiber så förutsätter det att det är många som vill, och att det är många som vill ha från början. Så har det blivit i Starrkärr-Kilanda, vilket är bra.

Det blir ett pris för de som är med från början och ett annat pris för de som kommer sen.

Den andra förutsättningen för att kunna bygga fiber på landsbygden är att man får. Markägare måste ge tillstånd för att fiber får dras på deras mark. Fiber är numera en infrastrukturtjänst så som el, vatten, avlopp och vägar. Om markägarna inte vill släppa till mark så kan de som vill bygga kontakta Lantmäteriet. Markägaren får då en liten ersättning och det kostar mer för den som vill bygga då detta blir en kostnad.

Om ni skaffar fiber nu så finns möjlighet att hänga med på den teknikutveckling som kommer. Vill man inte det blir det besvärligare för de aktörer som i framtiden ska erbjuda stöd och service.

Bredband via fiber på landsbygden. Hur underlättar den nya tekniken med fiber att åldras på landsbygden? Hemtjänstchef Ann-Sofie Borg, verksamhetschef för äldreomsorgen.

Det som var Science Fiction för 10 år sen är verklighet idag. Det är en otrolig utveckling. Den teknik som fanns i äldreomsorgen på mitten av 80-talet var trygghetslarmen. Det var då två stora lådor, en tjock klumpig klocka och även larm runt halsen. Vi går från analoga till digitala larm och vi behöver byta ut ca 100 larm i och med att det analoga nätet släcks ner och kopparnätet försvinner.

Mycket vi accepterar idag som vi inte skulle gjort för 10 år sen. Vi har värnat om integriteten både i hemmet och ute i samhället när det t.ex. gäller kameror. Detta har delvis ändrats. Kameror har blivit ett stöd mot brottslighet och även en hjälp i hemtjänsten. Åsikterna om teknikhjälpmedel förändras. Från att ha sett som ett hot så svänger det till att bli en trygghet. Det ger möjlighet att kunna komma överens med brukaren så denne slipper ha två främlingar som kommer in flera gånger om natten. Istället kan man komma överens om hur länge kameran ska vara på för att kontrollera att brukaren fortfarande ligger tryggt i sängen i sängen. Det finns även värmekameror att använda. Det räcker då att man ser att det ligger någon i sängen med täcke på.

Det finns mycket teknik att införskaffa som privatperson. Det finns aktivitetsarmband som mäter blodtryck m.m. Detta är inget som hemtjänsten använder sig av idag, men det kan nog komma. För att vi som myndighetsutövare ska få användas av det så krävs det att det är godkänt av Länsstyrelsen. Tekniken ska inte ses om en ersättning för personal utan som ett komplement. Ytterligare ett val att kunna välja teknik.

De yngre äldre vill vara med i den nya tekniken. När vi utvecklar tekniken tänker vi att vi ska göra det i samband med brukare och frivilligorganisationer. Kan bli stor differens i kunskap med ungdomar, men med någon i samma ålder kan det bli bra utveckling.

Nyckelfria lås är på gång. Personalen låser då upp med sin mobil. Telefonen har varit effektivt verktyg. Man checkar in och ut, kan göra enklare dokumentation, man ser vilka brukare man ska gå till osv. Öppna dörren med telefonen är nästa steg och det kommer bli säkrare än att springa runt med ett gäng nycklar.

Vårdplaneringar är en uppgift för oss på kommunen. Idag sköter vi i stort sett alla vårdplaneringar genom Skypemöten (en sorts videokonferens) istället för att åka till det aktuella sjukhuset. Vi har skyldighet till dokumentation, händelse av vikt ska dokumenteras. Idag åker man tillbaka till kontoret, men med hjälp av en applikation som kommer till hösten kommer man kunna göra det direkt i telefonen. Den kan då skrivas tillsammans med brukaren och även personalen som tar över kan då se det direkt i sin telefon.

Man kommer kunna göra digital beställning av mat. Istället för att personalen går till affären kan man sitta hemma hos brukaren och beställa via nätet och få maten hemkörd. Då kanske behovet att man behöver hjälp med inköp kommer minska. Behovet kanske istället blir hjälp med betalning och hantering av beställning.

Personalen kan ha påminnelse i telefon när medicin ska ges till vårddagaren. Istället för att behöva hantera en läkemedelslista som kan glömma att fyllas i. Applikationen signalerar när medicin ska ges eller om det har missats.

Vi vill bli mer och mer självständiga och kunna klara sig så mycket som man kan själv. Se det som möjlighet och komplement och inte ersättning. Många äldre har kontakten via Skype med anhöriga.

En väl utbyggd infrastruktur är en förutsättning för de som bor på landsbygden. När man tillbringar mycket tid hemma och inte jobbar, så är den service som fiber innebär är en bärare av mer stöd och service på ett lätt och enkelt sätt. Bara för att man blir pensionär betyder inte det att man drar sig inåt och bara löser korsord. De äldre som flyttar in på boende idag spelar t.ex. tv-spel och många vill ha del av den senaste tekniken.

Fråga: Om man är dålig och behöver läkarbesök, kan man göra det via hemtjänsten?

Svar: Nej, läkaren finns på primärvården eller sjukhuset. Privata företag tar initiativet att utveckla så att man kan ha läkare i telefonen. Tar längre tid för offentliga sektorn att utveckla detta, men det är en affärsidé i det privata.

Fråga: Vi har hört talas om dom som har 10–15 olika personal som kommer. Hur ska man hålla ordning på och lära känna dom? En på morgon, en på lunchen och en på eftermiddagen, att det är olika personer hela tiden.

Svar: När det är svårighet för oss att hålla kontinuitet så kanske det hade varit bättre för brukaren att ha den där kameran för att minska att det är så mycket olika personer som springer hos denne. Har man mycket insatser och dubbelbemanning så blir det sannolikt många inblandade.

Fråga. Är vi inte väldigt förskonade i Ale med stor personalomsättning?

Svar: Jo, vi har det ganska stabilt.

Fråga. Upplever att ensamheten är ett väldigt stort problem. Robotar och allting gör ju att ensamheten blir större.

Svar: Med hjälp av teknik så får vi bättre möjligheter att lösa det på annat sätt. Man behöver ju träffa andra än personal. Det ger möjlighet att jobba mer med förebyggande arbete och med mötesplatser.

Fråga. Det innebär ju att man måste kunna ta sig till platser.

Svar: Det ska finnas möjlighet att välja och vi ska hjälpa till. Valet ska finnas. Föreläsare Susanne Routner, berättade att när man frågade 65 år och äldre om de hade det bra så svarade 87% att de hade det. Det inte så många som tycker att de är ensamma.

Thor Eliasson fyller i; Det värsta vi har är ensamheten, men de finns mycket frivilligorganisationer som vill vara med och hjälpa till. Det förutsätter att kommunen kan vara med och hjälpa till med lokaler gratis eller billigt, och det har ju kommunen delvis.

Fråga. Hade bra service i gamla aktivitetshuset. Varför togs det bort? Det är mycket som saknas. Vävstolar och snickerier, det hantverksmässiga. Möjligheterna finns inte längre.

Svar: Det som byggs upp på Ale seniorcentrum ska i viss mån finnas där, vi ska kunna möta behov där. Hantverksdelarna är flyttade till Björkliden och det ska bli snickeri och väveri där istället.

Fråga: vem är det som äger det av Goth-net nergrävda nätet?

Svar: Goth-net är Göteborgs stads fibernät. Fiber och den infrastrukturen innebär att du kan skicka mycket data i nätet. Det möjliggör att t.ex. titta på tv och att ha videokonferenser. ”Jag har ju internet via telefonjacket”. Nu ja, men när alla andra har fiber så kan Telia ta ner nätet. Till 2022 ska det inte finnas nått kopparnät på landsbygden.

Fråga: En del blir ”frånåka”. Folk i yttre delar, så som t.ex. Sundet, Vaskanäs och Ramsjödall, blir nu utan. Starrkärrs fiberförening vågade inte ta med alla och en del kanske måste gå till med egengrävning.

Svar: Staten har ett mål att i princip alla ska få bredband och fiber. För att lösa på landsbygd finns de EU-pengar där man kan få stöd till fiber. Sitius använder detta för att kunna bygga ut.

Marknadsaktörerna får stöd att bygga till de som är hyfsat tätbebyggda. Efteråt kommer vi kunna identifiera de hushåll som inte har fått fiber men som ändå vill. Så ser det nog ut i alla kommuner. Det pågår diskussion i landet/regionen hur man ska lösa det med stöd till de som inte kunnat få fast de vill ha.

Information om pågående omställning av insamlingen av mat – och restavfall

Teknisk chef Anders Kiani Janson berättar om pågående omställning.

Det som ligger bakom beslutet om omställningen är en regional avfallsplan, där bland annat minst 50 % av allt matavfall från hushåll, restauranger, storkök och butiker ska tas om hand så att växtnäringen utnyttjas. Allt separat insamlat matavfall ska gå till biogasproduktion. Politiskt beslut att ta bort säck och ersätta med kärl. Det kommer införas matavfallsinsamling för en och tvåfamiljshus och genom detta får man två kärl istället för ett. Kommer även att erbjuda FNI (fastighetsnära insamling) som då blir ett tredje kärl att samla in tidningar, plast- och pappersförpackningar.

Förändringen kommer ske områdesvis. Under våren 2018 ske förändringen i Nols tätort och norr över. Till hösten 2018 kommer landsbygd norr genomgå förändring. Under vår och höst 2019 sker förändring tätort söder om Nol och landsbygd söder.

Du som fastighetsägare kommer få information i brevlådan om vilket kärl som är lämpligt att välja. Informationen finns även på Ale kommuns hemsida.

Fråga: Kommer det vara skillnad? Jag har ju kompost idag

Svar: Har du sorterat som du har idag så blir det en högre avgift.

Fråga. Kan man välja att inte ha matavfall men ha papper och glas istället? Vi har nästan ingen mat alls. Om det bara är brännbart kvar, räknas det som ett allmänt kärl? Ingen kompost. Det som är kvar är ju bara det brännbara.

Svar: Vi kan inte ta hand om glas i det här systemet. Då kanske det räcker med kärlet för restavfallskärl.

Fråga. Om man har lite sopor och vill dela med grannen, går det?

Svar: Ja, då kan man kontakta renhållningen så kan de hjälpa till. Går man ihop flera så blir det ju en lägre taxa, men större kärl. Det ska dock kunna få ner kostnaden.

Ale är en av de sista kommunerna som fortfarande har kvar säck. De andra flesta har oftast ett för mat och ett för övrigt.

Fråga: Kan man inte ha att ni väger soporna?

Svar: Det har varit diskussioner men det är inte infört än. Det finns en oro att en del slänger soporna någon annan stans. Det kanske kommer i framtiden.

Anders berättar om den så kallade avfallstrappan.

Längst ner är att deponera. Det görs nästan inte alls idag. Det är förbjudet att deponera ekologiskt avfall. Deponin är till för att man ska lyfta bort skadliga ämnen från kretskloppet.

Nästa steg är energi utvinna. Det blir när vi bränner våra sopor i Sävenäs. Gaserna som blir renas. Sävenäs är en av de renaste modernast återvinning och de har rökgasrening för att få bort föroreningar. Ca 550 000 ton sopor varje år som blir el och fjärrvärme. 160 000 lägenheter värme och el till ca 90 000 lägenheter.

Återvinna och återanvända är nästa två steg. Återanvända gör vi varje dag genom att diska och tvätta.

Överst i avfallstrappan har vi att förebygga, att göra så att sopor inte uppstår. Målet är att klättra så högt upp som möjligt. En tredjedel av den maten vi köper slängs. Det slängs mat för ca 4000kr per person och år, vilket är 25 kg mat/person och år.

Fråga. Kommer butiker också vara med i det nya systemet, vänder det sig även till företag och affärer?

Svar: Ja, vi samlar in från dem också.

Vi vill ha ditt matavfall. Hämtning kommer ske varannan vecka för 1-2bostadshus och varje vecka för flerbostadshus. Matavfallet körs till Göteborg där det tillverkas biogas. Man får även växtnäring. Vid hemmakompost får du bara jord. Även plast och pappersförpackningar samt tidningar ska tas om hand. Kärlet är då delat med en mellanvägg. På ena sidan papper och tidningar och på andra sidan plast. Tidningar och papper kommer sorteras på en anläggning. Om det blir stort intresse kanske man bygger en sorteringsstation.

Det finns olika abonnemang där olika storlekar på kärl kan väljas. Att vilja sortera premieras. Ett exempel på blivande kostnad:

Osorterat: 190 l restavfallskärl: 3 956 kr

Sorterat abonnemang: 140 l. matavfall + 190 l. restavfall: 2 656 kr.

I dagsläget är det gratis att även ha ett 240 l. kärl till plast- och pappersförpackningar samt tidningar.

Kunden har möjlighet att påverka den fasta avgiften genom att välja storlek på kärl och tömningsintervall. Dispens går att söka om man behöver tätare eller glesare intervall.

Uppställningsplatsen ska vara en hårdgjord plan yta utan kanter De får inte låsas fast och handtagen ska vara vända utåt och lättillgängliga på hämtningsdagen. De får stå max 5 m. in på tomten och ska finnas tillgängliga senast kl. 06.00 på hämtningsdagen.

Det finns möjlighet att ha gemensamhetslösningar med grannarna. Du kan då ringa till renhållningen för att boka en tid, så kommer kommunen ut och hjälper er hitta en lösning.

MINNESANTECKNINGAR

Ortsutvecklingsmöte Starrkärr/Kilanda

Vår 2018

Många kommuner kör idag med Renova, vilket är något som Ale kommun diskuterat. Beslut kommer fattas gällande detta den 4 maj. Antingen kommer vi fortsätta driva det i egen regi eller så blir det direkttilldelning till Renova.

Fråga: Hur löser ni det med hämtning när det är osorterat och det andra?

Svar: Kommer köpa dubbelfacksbilar med 2 stycken fack. Ett för matavfall och ett för restavfall. Blir mindre transporter i och med varannan vecka-hämtning. Det bli kanske en bil till för de som inte sorterar.

Fråga: De befintliga återvinningsställena som finns idag. Med sortering så minskar det, kan man istället utveckla återvinningsstationerna?

Svar: Vi har gjort mobila ÅVC (återvinningscentraler) som har varit uppställda i Nödinge och Älvängen och detta är nått vi kommer fortsätta med. Vi har ju även Sörmossens återvinningscentral.

Fråga: Återvinningsstationerna är ofta fulla. Man sparar inte på miljön när man får åka runt och leta. Ökat mycket sen Kronan-området byggdes med har inte kommit nå mer station.

Svar: Vi har kontakter med FTI som är ansvariga för återvinningsstationerna. Det finns prat på regional nivå om kommunerna ska ta över dessa igen. Vi har många ÅVS (återvinningsstation) i förhållande till folkmängd då vi har 20 st. i kommunen. Det enda vi kan göra är att ha en dialog med FTI.

Fråga: Kilandas ÅVS, vid skolan är kommunens. Där behövs bättre med tätt plank så att det inte blåser ut i skogen.

Svar: Anders Kiani Janson kommer att ta med detta till renhållningen.

Svar på inkommande frågor

Fråga: Hur går det med cykelvägen? Även ta med frågan busshållplats och belysning. Varje busshållplats upp till Kollanda är farlig, vi har pratat om det i 20 år

Svar: Bjuda in både Trafikverket och en trafikingenjör, ta frågan till hösten.

Fråga: Är det inte flera år sen revideringen gällande belysningen? Hur går det med den? Är inte belysning vid busshållplatserna.

Svar: De som är dåliga sätts kanske inte upp igen. Man ska inte belysa jordbruksmark i onödan.

En vilja att bjuda in politiker till nästa ortsutvecklingsmöte uttrycks. Ordföranden tar med sig detta.

Fråga: (inkommen via mail innan mötet)

Jag bor i Grunne tillsammans med några andra barnfamiljer. Många av oss har små barn.

Igår på morgonen hände en riktig tråkig och allvarlig trafikolycka precis vid vår uppfart, många av er har säkert läst om det på Alekuriren.

Anledning till varför jag skriver detta är att jag vill gärna skicka in en ansökan till Trafikverket och be dem att antingen sänka hastigheten eller hitta på en annan lämplig lösning här precis vid Grunne-Ryd korsningen. Som sagt vi är några barnfamiljer som bor här, och många har också flyttat in från utanför Ale kommun (bland annat jag och min familj). Det är helt enkelt mer trafik i detta område idag jämför med flera år sen. Därför tycker jag att det är lämpligt att be Trafikverket att hitta en lösning för att sänka risken för sådana olyckor i framtiden. Under de snart 3 åren som jag har bott i Grunne, har jag sett några små trafikolyckor just i denna korsning. Men det som hände igår var allvarligt. Jag tycker att det är dags att skicka in en sådan ansökan till Trafikverket och kommunen.

MINNESANTECKNINGAR

Ortsutvecklingsmöte Starrkärr/Kilanda

Vår 2018

Jag skriver gärna ansökan men jag behöver fler familjer, speciellt de som bor nära oss, att vara med och skriva under. Ju fler som skriver under desto snabbare sker eventuella förändringar. Allt är till för vår och våra familjers säkerhet. Som sagt, att sänka hastigheten till 50 istället för 70 som är idag, kan vara ett alternativ.

Jag ber alla som vill och bryr sig att hjälpa till och skriva under ansökan. Skicka PM till mig eller skriv under detta inlägg. Kom med tips också, jag tackar och bockar för allt tips.

Fått svar från trafikingenjör Björn Berle, angående busshållplats i Grunnesvängen.

Nu har min granne Jenny varit i kontakt med kommunen angående busshållplatsen, de har sagt så här till henne:

Jag har idag ringt kommunen och pratat med Björn Berle som är trafikingenjör och de håller just nu på att avsätta tid till att se över de busshållplatser som finns längs med Alingsåsvägen och håller med om att vår busshållplats är eftersatt och det behöva åtgärdas, vem som sen är skyldig att betala eller ta ansvaret vet han inte då det är både kommunen samt staten som kan bli ansvariga. Han lovade även att kolla upp vad som är planerat ang. ev. cykel/gångbana mellan Starrkärr och Alafors. Om det finns någon plan och när det i sådana fall är planerad att byggas/åtgärdas. Han återkommer till mig via mejl.

Svar från Pernilla Carlsson, infrastrukturchef

Kommunen har diskuterat Grunne-korsningen med trafikverket. Trafikverket har bestämt påtalat att det inte kommer att göras några ytterligare åtgärder i dagsläget. Däremot i en framtid av en förlängning av gång- och cykelvägen från Prästalund ner till Alafors så kan Trafikverket titta på detta samtidigt.

Det Ale kommun kommer att försöka få till stånd under året är att ändra busshållplatsernas lägen, det skulle skapa en tryggare väg för oskyddade trafikanter som skall ta sig till busshållplatslägena.

Kommunen har för ett par år sedan satt upp kompletterande belysning i korsningen för att öka trafiksäkerheten på platsen. Trafikverket har också målat linjer och gjort någon form av minivänsterkörfält, när man kommer från Starrkärr ner mot Alafors. Så både Trafikverket och Ale kommun är väl medvetna om att korsningen inte är bra och har redan gjort åtgärder för att göra korsningen säkrare.

När det gäller en kommande gång- och cykelväg mellan Prästalund och Alafors så har jag inte sökt statlig medfinans för detta ännu. Utan detta kommer att göras nästa gång Trafikverket går ut med en förfrågan om medfinansiering av denna typen av åtgärder. Vilket troligen blir efter att transportinfrastrukturplanen antagits och pottorna fördelats.

Sedan är det alltid lönt att berörda skickar skrivelser till Trafikverket, detta skapar mer underlag i framtida diskussioner med dem.

Tyvärr är det väl så att olyckan som sist skedde berodde på dålig uppmärksamhet från bilföraren och bussen som körde på bilen kom tydligen från Alafors, där sikten är mycket god, så det är inte allt som går att bygga bort.

Seppo Tallheden

Karin Källström

Ordförande

Sekreterare

Datum	Ärende/fråga	Frågan besvaras av	Status/svar
2018-04-18	Jättekul m. den fina satsningen på sophämtning och återvinning. MEN, nedskräpningen som trots allt sker är ju väldigt stor. MYCKET hamnar i diken och på allmänna platser. Tyvärr är moralen bland människor väldigt dålig när det gäller att <u>låta bli</u> at kasta ut skräpet genom bilfönstret. HUR kan man få människor att ändra attityd? Vad har kommunen för policy när det gäller städning av vägkanter, allmänna ytor? Lobba för Plogging (plocka+jogga), procking (promenera + plocka).	Anders Alfredsson,	Kommunens städfrekvens på dom flesta allmänna ytor är 3 dagar i veckan, diken städas vi en gång i månaden. Man ska veta att dom flesta diken i kommunen tillhör Trafikverket och vägföreningar. Bor man i Starrkärr- Kilanda är dom flesta dikena Trafikverkets och vad dom har för städfrekvens vet jag inte. Vad gäller plogning och procking så det något som är på gång, men i trafikmiljö vill vi inte att folk springer promenar i städsyfte.